

Uchwała Nr 4200/II/153/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 28 września 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonej przez Wójta Gminy Lipowa informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 roku

Na podstawie art. 13 pkt 4, art. 19 ust. 1 i 2 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonej przez **Wójta Gminy Lipowa** informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2021 roku.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Lipowa, działając na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach informację o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 roku. Informację przedłożono w ustawowym terminie.

Wraz z tym dokumentem przedłożono również:

1) niekompletną informację o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym o przebiegu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,

2) informację o przebiegu wykonania planu finansowego za pierwsze półrocze 2021 r. dotyczącą jednostki, dla której organem założycielskim jest jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 265 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład Orzekający wskazuje, że informacja nie zawiera podpisu kierownika samorządowej instytucji kultury.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działając na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 pkt 4 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), dokonał analizy przedstawionej informacji o przebiegu wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 roku.

Skład Orzekający ustalił i zważył, co następuje:

1. Zakres i forma przedłożonej informacji zasadniczo odpowiadają wymogom zawartym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, podjętej na podstawie upoważnienia zawartego w art. 266 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład wskazuje jednak na potrzebę zaktualizowania uchwały Rady Gminy Lipowa podjętej w tej sprawie ponad 10 lat temu.

2. W informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze 2021 r. zamieszczono w niepełne lub nieprawidłowe dane:

- a) o przebiegu wykonania dochodów i wydatków za pierwsze półrocze roku budżetowego, w szczególności określonej przez organ stanowiący,
- b) o przebiegu realizacji zadań zaplanowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego,
- c) dotyczące analizy i oceny stanu realizacji budżetu w pierwszym półroczu roku budżetowego.

Przedstawione dane w części nie są zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych, sporządzonych na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2396).

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia, gdyż skala nieprawidłowych, niekompletnych lub nieprecyzyjnych danych w przedłożonej informacji jest duża.

Poniżej wskazuje się przykładowe z nich:

a) nieprawdziwe stwierdzenie (s. 3), że "Deficyt budżetu w wysokości 2.197.174.,92 zł zostanie sfinansowany z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w kwocie 1.398.814,80 zł", gdyż Gmina nie posiada nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, tylko wolne środki, z których m.in. zaplanowano

finansowanie deficytu budżetu oraz z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu z art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych,

b) w przychodach budżetu (s. 4) wskazano nieprawidłowo nadwyżkę budżetu z lat ubiegłych w kwocie 1.398.814,80 zł, która nie występuje w planie przychodów budżetu Gminy zgodnie z jej uchwałą budżetową, a zaplanowano przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków,

c) nieprawidłowo podano (s. 5), że "Nadwyżka operacyjna na dzień 30 czerwca 2021 r. wyniosła: 7.943.958,45 zł przy planowanym deficycie 2.197.174,92 zł.", prawidłowa nadwyżka operacyjna osiągnięta przez Gminę na koniec I półrocza była niższa i wynosiła 3.770.011,45 zł (dochody bieżące - wydatki bieżące),

d) zawarto sprzeczne informacje (s. 23), że "Stan zobowiązań długoterminowych Gminy Lipowa na dzień 30 czerwca 2021 roku wynosi: 0,00 zł ", bo przecież Gmina posiada takie zobowiązania, o czym napisano w informacji tylko wcześniej,

e) wykazano w załączniku tabelarycznym nr 1 w dochodach bieżących w dziale 900 nieprawidłową kwotę planu w kwocie 4.373.562,14 zł, a prawidłowo powinno być 5.595.283,15 zł,

h) stwierdzono brak wyodrębnienia dochodów i wydatków z Funduszu przeciwdziałania COVID-19 (w tym środków z RFIL),

f) występuje niewyjaśnione w informacji ujemne wykonanie dochodów w dziale 750 w paragrafie 295 w wysokości (-)16.330,35 zł, podczas gdy zwrot niewykorzystanych dotacji oraz płatności jest wymagającym zaplanowania w budżecie wydatkiem jednostki samorządu terytorialnego,

g) nie wykazano w załączniku nr 6 dochodów i wydatków klasyfikowanych w rozdziale 75056 „Spis powszechny i inne”, a ponadto nieprawidłowo wskazano wykonanie dochodów w 85195 (jest 303 zł/powinno być 324 zł), a w wydatkach rozdziału 85228 wskazano nieprawidłowy plan (jest 14.489 zł/powinno być 7.000 zł) i wykonanie wydatków (jest 2.400 zł /powinno być 3.000 zł).

3. Realizacja budżetu jednostki samorządu terytorialnego w pierwszym półroczu 2021 roku przedstawiała się następująco:

- dochody zrealizowano w wysokości 32.977.833,26 zł, tj. 54,3 % planu,

- wydatki zrealizowano w wysokości 28.288.351,94 zł, tj. 45,0 % planu.

Wynik budżetu osiągnięty w pierwszym półroczu 2021 roku był dodatni i wyniósł 4.689.481,32 zł, wobec planowanego w uchwale budżetowej deficytu budżetowego w wysokości – 2.197.174,92 zł.

Skład stwierdził bardzo niską realizację dochodów ze sprzedaży majątku zaplanowanych w wysokości 560.000 zł, natomiast wykonanych w kwocie 2.988 zł, tj. 0,5% planu.

4. W uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zachowana była zasada, wynikająca z art. 242 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 tej ustawy. Zgodnie z art. 242 ust. 2 przywołanej ustawy, na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, z zastrzeżeniem ust. 3 tegoż artykułu /tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym/. Wykonana nadwyżka operacyjna wyniosła na koniec I półrocza br. 3.770.011,45 zł.

5. Zachowana została również w pierwszym półroczu roku budżetowego relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którą zgodnie planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym (w okresie objętym wieloletnią prognozą finansową) nie mogą być wyższe, niż dopuszczalny wskaźnik ustalony dla danego roku. Skład Orzekający wnosi zastrzeżenia, gdyż niewykonanie dochodów ze sprzedaży majątku może przyczynić się do istotnego pogorszenia indywidualnego wskaźnika zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

6. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że łączna kwota zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego na dzień 30 czerwca 2021 r. wyniosła **11.796.188 zł**, co stanowiło 19,4 % planowanych dochodów w 2021 roku. Z tego sprawozdania wynikają także udzielone poręczenia w wysokości **9.556.293,17 zł**. Ponadto na Gminę przypadają zobowiązania współtworzonego związku w kwocie **1.948.500,96 zł**. **Skład zwraca uwagę, na wysoką kwotę obciążeń finansowych Gminy, wpływającą na jej kondycję i możliwości finansowe.**

Skład Orzekający zapoznał się z informacją o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej, w tym z zawartą w zał. nr 12 informacją o stopniu realizacji przedsięwzięć, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych i stwierdził brak dwóch przedsięwzięć: "Strategia rozwoju Gminy Lipowa" i "Zdrowy urzędnik".

Skład Orzekający sygnalizuje, że w obecnej sytuacji makroekonomicznej spowodowanej skutkami epidemii COVID-19, podstawy planowania dochodów i wydatków budżetowych w jednostce samorządu terytorialnego w drugim półroczu roku budżetowego prawdopodobnie będą musiały zostać zweryfikowane i ulec stosownej zmianie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 14 dni** od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak